

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Чешиново - Облешево

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E Makedonija - РЕПУБЛИКА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIJA E MJEDISIT I PROSTORNO
DHE PLANIFIKIMIT NA PREDMESTIJA
Бр.-Nr. 18-1092/22
30.12.2021 20
СКОПЈЕ - SHKUP

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 13.09.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Чешиново - Облешево.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Чешиново - Облешево од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Чешиново - Облешево присутни при вршењето на надзорот беа Ива Стефкова, Иван Митков, Жарко Спасов.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Чешиново - Облешево се утврди дека се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката и за нив не се води евиденција согласно пропишаниот регистар. Вработената која ги одобрува Елаборатите не е распоредена со решение за работа од областа во животната средина и истата нема овластување писмено од страна на градоначалникот. Ова им беше посочено и за време на надзорот но и по доставување на прашалникот такво овластување не доставија.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи. Имаат издадено 6 дозволи. Запазена е постапката за премин на Б-ДУОП во Б-ИЕД, за издадените дозволи се пресметува надоместок и навремено се доставува примерок од издадената дозвола до Министерството за Животна средина и просторно планирање.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Општината Нема донесено ЛЕАП, последниот е од 2011-2016 год
- Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби, ниту внатрешен план за вонредни состојби.
- Општината нема донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година, но се спроведува инспекциски надзор од страна на неовластено лице односно лице кое не поседува лиценца за вршење на инспекциски надзор од областа на животната средина
- Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.
- Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материји и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

Општината има наведено дека има воспоставено меѓуопштинска соработка со општина Кривогаштани, но тоа во делот на комунална инспекција, и не е во областа на заштита на животната средина.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Последно донесен од страна на Советот на општината е План за управување со отпад бр.08-2351 од 31.12.2015 година,
- Општината има донесено Годишна програма за управување со отпад согласно со член 19 од ЗУО (08-1856/1 од 17/12/2020 год), истата не е доставено до МЖСПП.
- Определена локација за претоварни станици согласно член 37 од ЗОУ општината ја има наведено депонија Кочани.
- Не изготвува консолидиран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, кој треба да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.
- Нема пропишано посебни правила за постапување со комуналниот и други видови на неопасен отпад.
- На територијата на општината е формирано јавно претпријатие за собирање, транспортирање и третман на комуналниот и други видови на неопасен отпад- ЈПКД "Облешево".
- Општината се изјасни дека има определени места за третман и отстранување на инертен отпад согласно член 54 од ЗОУ и дека има основано депонија инертен отпад согласно член 80 став 2 од ЗУО.(локациите не се наведени)
- Не врши мониторинг на управувањето со отпадот и нема донесено Програма за мониторинг за управување со отпад.
- Нема организирано информативен систем согласно член 113.
- Не води катастар на својата општина на создавачите на неопасен отпад согласно член 116.
- Општината се изјаснила дека има склучено договор со правно лице за управување со отпадот од пакување, но не го наведе правното лице со кое е склучен договорот.
- Нема регистрирано правно лице кое поседува дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување.

-Не прави селекција на отпадот, Нема склучено договор со правни субјекти (а кои поседуваат Дозвола за колективно постапување со отпадна електрична и електронска опрема, како и батерии и акумулатори) Не се поставени контејнери со кои се постигнува одделно собирање на тој тип на отпад.

- Општината нема законски реализирано инспекциски надзор во областа на животната средина (согласно член 126 и 129) без разлика што има назначен овластен инспектор за животна средина, бидејќи истиот нема положено испит за инспектор за животна средина и нема добиено лиценца за вршење на инспекциски надзор.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, истата не ни беше доставена согласно нашето барање и од она што може да се види на страната на општината систематизирано е одделение за урбанизам, комунални работи, заштита на животната средина и локален економски развој во кое нема систематизирано ниту едно работно место за заштита на животната средина.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Чешиново - Облешево, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

-Општината преку формираното јавно комунално претпријатие ЈПКД Облешево има прибавено дозвола за испуштање за населено место Спанчево и во процедура се барања за дозвола за испуштање и барање за дозвола за користење од бунари.

- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за водни тела кои се користат за консумирање од страна на човекот и нема поднесено барање со елаборат до Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 се определат заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот.

- Општината нема Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

- Општината има донесено Оперативен План за заштита и одбрана од поплави во 2015 година до Министерство за животна средина и просторно планирање. Општината превзема мерки за заштита и одбрана од поплави.

-Општината нема Програма за заштита од штетно дејство на водите член 124 ЗВ и согласно член 143 од ЗВ, не изработила, доставила и објавила извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

-Во однос на ерозивното подрачје во нејзините граници и подрачјата загрозени од ерозија општината нема определено границите на ерозивното подрачје и подрачје загрозено од ерозија, ги нема утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и не презема мерки за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.

-Општината согласно обврските за определување на крајбрежен заштитен појас на водотеците Не ги определува согласно член 131 и Не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 145 ЗВ нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 ЗВ.

- Водата за пиење ја обезбедуваат преку бунари. Општината има основано јавно претпријатие ЈПКД Облешево за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

- Општината во прашалникот има одговорено дека реализира инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229)

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Чешиново - Облешево, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општината нема развиено локална мрежа за мониторинг на бучава согласно член 19 од ЗЗБЖС.

- Нема склучено договор за мерење на бучава со овластено правно лице.

- Не води катастер на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС.

- Општината при издавање на одобренија за градба не утврдуваат дали планските документи за објектот ги исполнува условите и мерките во врска со заштитата од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостаци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

- Да се отпочне постапка за изработка на ЛЕАП,

- Да се изготви надворешен план за вонредни состојби согласно член 154 од ЗЖС, и истиот да ни се прати на увид.

- Лицето кое е распоредено на работно место овластен инспектор за животна средина под итно да отпочне постапка за добивање на лиценца со полагање на испит за инспектор, а до тогаш да не врши неовластен инспекциски надзор.

Општината да го достави склучениот договор со правното лице за управување со отпадот од пакување.

- Да се овласти вработениот со писмено овластување за одобрување на Елаборатите како и да се направи писмено овластување за вработениот кој ќе ги издава Б интегрираните еколошки дозволи.

- Да отпочне со изготвување на консолидиран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, и да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

- да се достави информација до министерството која локација во општината се употребува за отстранување на инертен отпад.

- Општината да отпочне со водење Катастар на својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад.

- Општината да пристапи кон склучување договор со правно лице кое поседува Дозвола за колективно постапување со посебни текови со отпад (батерии и акумулатори, и електрична и електронска опрема

-Општината да отпочне со спроведување на обврските согласно Законот за заштита од бучава.

-Да склучи договор за мерење на бучава со овластено правно лице.

-Општината при издавање на одобренија за градба да почне да утврдуваат дали планските документи за објектот ги исполнува условите и мерките во врска со заштитата од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- Општината преку јавното комунално да ги прибави потребните дозволи за користење согласно член 28 од ЗВ и дозволите за испуштање согласно член 79 од ЗВ кои се уште не се прибавени.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија . По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбани отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Исто така да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаниите подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Општината да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот согласно член 131 и да го уреди согласно член 132.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема

мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

-Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

-Согласно Нацрт заклучокот на Владата во 2020 година кој сите општини го имаат добиено, истите беа задолжени да направат односно систематизираат работни места кои ќе бидат организирани за заштита на животната средина, со можност за систематизирање на одделение доколку општината е поголема -потребно е да се постапи согласно заклучокот во најитен можен рок, и систематизацијата да ни се достави во прилог.

Се препорачува да имате најмалку еден вработен кој ќе биде на работно место само за заштита на животната средина како би можеле да одговорат на надлежностите на општината согласно законите.

-Во рок од 6 месеци Општина Чешиново - Облешево треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ 

Членови од Комисијата присутни на надзорот:
Сашо Илиќ, 
Иrena Николовска, 

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:
Даниела Ристова, 
Даниела Наумоска, 